

Kestävää kasvua ja työtä 2014-2020 Suomen rakennerahasto-ohjelma

Hakuinfo 9.1.2020
Lapin ELY-keskus, Erottaja

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Esityksen sisältö

- **Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 rakennerahasto-ohjelman tilanne**
- **Hankehaku ja haun painotukset**
 - EAKR- ja
 - ESR-kehittämishankkeissa
- **Hyvä hankehakemus**
- **Hankeklinikka**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Kestävää kasvua ja työtä 2014 – 2020 rakennerahasto-ohjelman tilanne

HUOM! JOULUKUUSSA 2019 KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAN TIEDON JA OHJEISTUKSEN POHJALTA:

Hankehakuja tulee (varmuudella) olemaan kaksi:

- Kevät 2020
- Syksy 2020

Hankkeiden toteutusaika päättyy 31.8.2023

Käytettävissä olevat valtuudet (ilman päättäneistä hankkeista purkautuvia):

- TL 2 noin 2,5 milj. euroa (käytetty 77 %)
- TL 3 noin 12,1 milj. euroa (käytetty 65 %)
- TL 4 noin 2,8 milj. euroa (käytetty 87 %)
- TL 5 noin 4,5 milj. euroa (käytetty 66 %)

EAKR- ja ESR-hankkeiden avoin haku Pohjois-Suomessa

Hakuajat

EAKR päättyy **19.2.2020**

ESR päättyy **25.2.2020**

Lisätietoa hausta

Rakennerahastot.fi => hakuajat => Pohjois-Suomen hankehaut

Pohjois-Pohjanmaa ELY-keskus:

Paula Alho

Liisa Irri

Marja Kivekäs

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

EAKR- hankkeiden haku ja painotukset Pohjois-Suomessa

EAKR -hakemukset tulee jättää viimeistään 19.2.2020

➤ Haku koskee Lapin osalta

- myös liikenne- ja logistiikkayhteyksien parantamiseen liittyviä hankkeita (toimintalinja 1) ja
- **ympäristöön ja luonnonvaroihin** liittyviä yleishyödyllisiä kehittämishankkeita (**toimintalinja 2**)

Eryteisesti toivotaan **bio- ja kiertotaloutta** sekä **siirtymää vähähiiliseen talouteen ja yhteiskuntaan edistäviä hankkeita**

(esim. **luonnonvarojen ja/tai** niiden hyödyntämisestä syntyvien **sivuvirtojen** paikalliseen **jalostukseen, jätteen kierrätykseen** ja sen määrän vähentämiseen, uusiutuvaan **energiaan ja energiansäästöön...**)

Kestävää kasvua ja työllisyyttä
ohjelma

TL 2 UUSIMMAN TIEDON JA OSAAMISEN TUOTTAMINEN JA HYÖDYNTÄMINEN - erityistavoitteet

Erityistavoitteet:

- 4.1. Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta
- 5.1. Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen
- 3.2. Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen

Laki alueiden kehittämisen ja rakennerahastohankkeiden rahoittamisesta (8/2014)

8 § Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten myöntämä tuki :

”Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettaviin ympäristöön ja luonnonvaroihin liittyviin kehittämishankkeisiin; kehittämishankkeessa investointien osuus voi olla enintään puolet hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista” => **lähinnä YM:n ja MMM:n hallinnonalan hankkeet**

TL 2 ET: 4.1 Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta

Pääsääntöinen tuettava toiminta esim.:

- **kehitetään** alueen **elinkeino toimintaa** tukevaa **t&k&i** - toiminnan **infrastruktuuria** hyödyntäen pilotointi-, kokeilu- ja demonstraatio-ympäristöjä (esim. **t&k&i – toimintaa edistävät investoinnit (ml. koneet, laitteet)**)
- **luodaan** ja kehitetään tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymiä kehittämällä t&k&i -ympäristöjä ja kehitysalustoja huomioiden alueiden osaamiskärjet (esim. alueen **kärkitoimialojen** (ml. poikkisektoraalisuus) tutkimustiedon nopean hyödyntämisen **toimintamallit ja yhteiset innovaatioalustat**, käytännönläheinen innovaatiotoiminta ja kysyntälähtöiset kokeilut, digitalisaation kehittäminen/hyödyntäminen, avoimen tiedon hyödyntäminen...)
- lisätään yliopistojen, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, ammatillisten oppilaitosten, julkisyhteisöjen ja yritysten **t&k&i-yhteistyötä**, myös kansainvälisellä tasolla, erityisesti Itämeren alueella (esim. **älykkään erikoistumisen strategian toteutusta ja eri rahoitusohjelmien hyödyntämistä ja yhdistämistä...**)

Kohderyhmät: yritykset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot

TL 2 ET 5.1: Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen

Pääsääntöisesti tuettava toiminta esim.:

- **kehitetään elinkeinoelämää tukevaa soveltavaa tutkimusta, selvityksiä sekä kokeiluja, pilotointeja ja demonstraatioita (esim. luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen liittyviä avauksia mm. biotaloudessa (ml. luonnontuoteala), avoimen datan hyödyntäminen...**
- **kehitetään ympäristöhaittoja ja -riskejä vähentäviä innovaatioita (esim. elinkeinotoiminnan ympäristökuormituksen mittaus- ja kunnostusmenetelmien kehittäminen (cleantech –innovaatiot, Drone -sovellukset)...)**
- **edistetään ympäristön laatuun ja kestävään hyödyntämiseen liittyvää elinkeinoelämän edellytyksille tärkeää t&k&i-toimintaa ja sitä tukevia pilotointi- ja demonstraatiohankkeita (esim. Green Care & matkailu, eri käyttömuotojen yhteensovittaminen)**
- **Kohderyhmät: yritykset (suoraan ja välillisesti)!**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL 2 ET 5.1: Yritysten innovaatiotoiminnan vahvistaminen

Ympäristö- vai yritysrahoitus?

Rahoituslähteen ratkaisee toiminnan kehitysvaihe

Tutkimus- ja
kokeellinen
toiminta

Testaus ja
pilotointi

Demonstraatio
-ympäristöt

Tuotteiden ja
palveluiden
käyttöönotto ja
kaupallistaminen

**Tutkimusvetoinen
YmpäristöEAKR**

**Yritysvetoinen
YritysrahoitusEAKR**

Suositaan
yritysryhmien
hankkeita,
yksittäisen yrityksen
osalta rahoitus on
DM-ehtoista.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL2 ET 3.2: Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen (tavoite vähintään 25 % EAKR-rahoituksesta) 1/2

Pääsääntöisesti tuettava toiminta esim.:

- tuetaan **vähähiilisten tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä**, kaupallistamista ja uuden teknologian **käyttöönottoa** kysyntä- ja käyttäjälähtöisyys sekä tuotteiden elinkaarenaikaiset ympäristökustannukset huomioiden (esim. materiaali-jätteen kierrätys uusiksi tuotteiksi, ravinteiden kierrätys/suljetut kierrot tuotannossa, teolliset symbioosit, jakamistalouden palvelut ja sovellukset, kestävät julkiset hankinnat pilotteina teknologian käyttöönotossa...)
- tuetaan uusien **vähähiilisten** tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien **prototyyppejä, pilotointeja ja demonstraatioita** (esim. teolliset symbioosit ja kiertotalouden tuotteiden testaus, pilotointi jne., julkiset toimijat testialustina/pilotteina (jvp, biokaasu))
- tuetaan **vähähiilisyysstrategioiden** toteuttamisen kannalta keskeisiä innovatiivisia ratkaisuja ja selvityksiä (esim. jätteiden vähentäminen, kierrätyksen tehostaminen, kestävät julkiset hankinnat, ilmastomyönteiset asenteet ...)

TL2 ET 3.2: Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen (tavoite vähintään 25 % EAKR-rahoituksesta) 2/2

Pääsääntöisesti tuettava toiminta esim.:

- kehitetään **vähähiilisiä** liikennejärjestelmiä ja liikkumismuotoja (mm. paikallisen uusiutuvan energian käyttöä, (ml. kaavoitus ja esim. kaupunkipyöräjärjestelmät ...))
- kehitetään asumisen **energiatehokkuutta** parantavia innovaatioita ja teknologioita (esim. LVIS-innovaatiot ja julkisen sektorin pilotit/demonstraatiot...)
- luodaan alueellisia **materiaali- ja energiavirtojen hyödyntämistä tukevia verkostoja sekä yhteistyömuotoja** (esim. teollisten symbioosien arvoketjut ja kierrätyskeskukset/-puistot...)

Kohderyhmät: yritykset, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, **kunnat**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL2 ET 3.2: Uusiutuvan energian ja energiatehokkaiden ratkaisujen kehittäminen (25 % EAKR-rahoituksesta)

Kysymyksiä vähähiilisuuden tunnistamiseksi hankkeissa:

- Lisääntyykö tietoisuus vh- valinnoista ja toimista arjessa?
- Väheneekö sähkön, lämmön tai polttoaineen kulutus?
 - Koneet, rakennukset, palvelut, liikkuminen, energiatuotanto
- Väheneekö materiaalien käyttöä?
 - Tuotanto, rakentaminen (ml elinkaari), jätteet, jakamistalous korvaa fyysisiä tuotteita
- Onko hankinnoissa huomioitu energia- ja materiaalitehokkuus, uusiutuva energia, vähähiilisyys?

http://www.hinku-foorumi.fi/fi-fi/tietoa_foorumista/hinkukunnat

http://www.hinku-foorumi.fi/fi-fi/tietoa_foorumista/Parhaat_kaytannot

<https://www.energialoikka.fi/hyvät-esimerkit/>

<https://www.rakennerahastot.fi/vahahiilisyys>

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

ESR-hankkeiden haku ja painotukset Pohjois-Suomessa

ESR-hakemukset tulee jättää viimeistään 25.2.2020

Hakemuksia otetaan vastaan vastaan kaikissa kolmessa maakunnassa kaikille toimintalinjoille (3-5). Hakemuksia toivotaan erityisesti seuraaviin teemoihin:

- **Elinvoiman ja työllisyyden vahvistaminen yhteistyöhankkeilla**
- **Osatyökykyiset ja ikääntyvät työelämään**
- **Jatkuva oppiminen ja työelämäyhteistyö**
- **Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittäminen**
- **Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus

Haasteet:

- Työelämän kohtaanto-ongelmat
- Alueen/kuntien veto- ja pitovoiman haasteet
- Työhyvinvoinnin haasteet
- Työelämän murros
- Segregoituneet työmarkkinat

Käynnissä olevan haun teemat:

- **Elinvoiman ja työllisyyden vahvistaminen yhteistyöhankkeilla**
- **Osatyökykyiset ja ikääntyvät työelämään**
- **Jatkuva oppiminen ja työelämäyhteistyö**
- **Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin kehittäminen**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL3 Työllisyys ja työvoiman liikkuvuus

ET 6.1 Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen

Pääsääntöisesti tuettava toiminta:

- Nuorisotakuun toimeenpanon tukeminen: **ohjaus, koulutus ja tukipalvelut nuorille** (esim. nuorten työvoimapalvelut, työpajat) työllistymisen tukemiseksi
- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluratkaisut esim. monialainen **verkosto- ja yritysysteistyö, osaamista ja työmarkkinavalmiuksia** vahvistavat toimet, yksilölliset työllistymispolut
- Maahanmuuttajien vastaanoton palvelut ja **kotouttamistoimenpiteet**
- Alueellisen ja ammatillisen **liikkuvuuden** tukeminen sekä kansainvälisen rekrytoinnin toimintamallit

Kohderyhmät: työttömät, työttömyysuhan alla olevat, työmarkkinoiden ulkopuolella olevat nuoret, heikossa työmarkkina-asemassa olevat (mm. ikääntyvät, pitkäaikaistyöttömät, osatyökykyiset, maahanmuuttajat, etniset vähemmistöt), kohderyhmälle palveluja tarjoavat tahot ja potentiaaliset työllistäjät erityisesti mikro- ja pk-yritykset

ET 6.1 Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen

Millaisia hankkeita erityisesti toivotaan:

Kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtävää edistävät hankkeet

* **Vahva yhteistyö kunnan, yritysten, oppilaitosten ja 3. sektorin kesken**

Työperäistä maahanmuuttoa ja kuntien asettautumis- palveluja edistävät hankkeet

* **Huomioiden EURES-palvelut**

Kaikkien työvoimavarojen käyttöön saamista edistävät hankkeet

* **esim. erilaiset osuuskuntatoiminnan mallit työllistymisen tueksi, uudenlaiset työn tekemisen muodot, työnantajien tuki rekrytoinneissa, osatyökykyisten, ikääntyvien ja maahanmuuttajien työllisyyden edistäminen**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

ET 6.1 Nuorten ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistäminen

Hankkeiden vaikuttavuutta ja tuloksia kuvaavat indikaattorit:

Tulosindikaattori **alle 30-v työelämässä jättäessään toimen (hankkeen)** => erityishuomio tähän indikaattoriin.

- lopetuslomakkeet!

Tuotosindikaattori hankkeisiin **osallistuneet yli 54-v**

Tuotosindikaattori hankkeisiin **osallistuneet alle 30 v**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

ET 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen

Tuettava toiminta pääsääntöisesti:

- Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin **koulutus-, ohjaus-, neuvonta- ja asiantuntijapalvelut sekä vertaisoppiminen ja verkostoituminen**
- Työhyvinvointia ja työssä jaksamista edistävät **toimintamallit** ja palvelut
- Yritysten ja työorganisaatioiden uudistumista ja kilpailukykyä edistävät **johtamisen ja työn organisoinnin** toimintamallit
- Työntekijöiden ja yrittäjien sopeutumis- ja kilpailukykyä vahvistavat toimintamallit mm. **muutostilanteiden** hallinta

Kohderyhmät: mikro- ja pk-yritysten henkilöstö ja johto, ml. Yrittäjät, kohderyhmälle palveluja tarjoavat tahot, työvoima- ja yrityspalvelujen kehittäjät ja tarjoajat, julkisorganisaatiot

ET 7.1. Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen

Millaisia hankkeita halutaan:

Mikro- ja pk-yrityksiin kohdistuvat työhyvinvointia ja yritysten kilpailukykyä edistävät hankkeet (hankkeita on kohdistunut erityisesti matkailu- ja palvelualalle, asiakaskokemus, työnantajakuva, työntekijäkokemus)

Myös julkisorganisaatioiden työhyvinvointihankkeet mahdollisia (erityisesti kunnat)

- Huomiota pitäisi olla vielä enemmän työssä pysymisessä, ikääntyvien työssä jaksamisessa ja työpaikkojen monimuotoisuudessa
- Digitalisaation mahdollisuudet !
- Työhyvinvointi laajasti ymmärrettynä tuottavuusnäkökulma huomioiden

Kestävä kasvua ja työtä -ohjelma

ET 7.1 Tuottavuuden ja työhyvinvoinnin parantaminen

Hankkeiden vaikuttavuutta ja tuloksia kuvaavat indikaattorit:

Tulosindikaattori: hankkeisiin osallistuneiden organisaatioiden parantunut työhyvinvointi

- Lopetuslomakkeet!!

Tuotosindikaattori: hankkeisiin **osallistuneet työssä olevat yli 54-v**

- Tuloskehyksessä lasketaan yhteen ET 6.1 indikaattorin kanssa

Tuotosindikaattori: hankkeisiin **osallistuneiden mikro- ja pk-yritysten määrä**

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

ET 8.1 Työ- ja koulutusurien sukupuolen mukaisen eriytymisen lieventäminen

Pääsääntöisesti tuettava toiminta:

- Sukupuolten välisiä **koulutus- ja osaamiseroja vähentävät toimenpiteet**, mm. koulutus, neuvonta, ohjaus, mentorointi
- Sukupuolen mukaisen **eriytymisen lieventäminen työllistävillä aloilla**, mm. koulutuksen ja ohjauksen avulla
- **Naisten johtajuuden ja yrittäjyyden** tukeminen, erityisesti työnantajayrittäjyys ja innovaatioiden hyödyntämisestä lähtevä yrittäjyys

Kohderyhmät: työssäkäyvät, työttömät ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, työnantajat, työllisyys- ja sosiaalipalvelujen tarjoajat, järjestöt ja säätiöt, muut sosiaalipartnerit

ET 8.1 Työ- ja koulutusurien sukupuolen mukaisen eriytymisen lieventäminen

Haussa ei ole asetettu erityistä teemaa, mutta indikaattoreiden valossa tulee kiinnittää **huomiota ”mieserityisiin” hankkeisiin**

Tulosindikaattori: hankkeet, jotka ovat saaneet **validoinnin** kehittämälleen tasa-arvoa edistävälle tuotteelle tai palvelulle

Tuotosindikaattori: hankkeisiin **osallistuneiden työelämän ulkopuolella olevien ja työttömien miesten määrä**

Tuotosindikaattori: osallistuvien naisryhtäjien määrä

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL 3 tilanne tällä hetkellä Lapissa

- Rahoitettu 54 pelkästään Lappiin kohdistunutta hanketta sekä 7 ylimaakunnallista hanketta. Valmistelussa kymmenkunta hanketta.
- Vuosittainen kehys on reilu 4,2 milj. suuruisen, yhteensä siis koko ohjelmakaudella 2014-2020 n. 35 milj. Tällä hetkellä noin 65 % koko ohjelmakauden rahoista on varattu.
- Rahoitetuissa hankkeissa on korostunut ohjaamotoiminta, eri ikäisten ohjaamotyypinen toiminta, maahanmuuttajien kotoutuminen, kuntien työllisyydenhoidon kehittäminen, monialainen verkostoyhteistyö ja työnantajayhteistyö, työperäinen maahanmuutto, osuuskuntatoiminta, mikro- ja pk-yritysten työhyvinvointi erityisesti matkailu- ja palvelualoilla, naisten yrittäjyyden tukeminen
- **Kaivataan: vaikuttavat yhteistyöhankkeet, uudenlaiset pilotoinnit, veto- ja pitovoima hankekokonaisuuden huomiointi**
- Työvoimapolitiittisia toimia ei enää rahoiteta => yhteistyö TE-toimiston/ELYn kanssa ja kansallisten palvelujen huomioiminen aina kun suunnitellaan hanketta työttömien kohderyhmälle
- Esimerkkihankkeita: Oma polku maahanmuuttajalle, Kemin työllisyys- ja elinvoimahanke, Monimuotoiset työmarkkinat, RAITO, Lapland of Opportunity, NOSTetta työnantajakuvalla, Touri miehille

TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

Koulutussektorin haasteita:

- Osaajapula
- Koulutustason laskeminen
- Työelämän tarpeiden ja koulutuksen kohtaanto

TL4:n teemat tässä haussa erityisesti:

- **Elinvoiman ja työllisyyden vahvistaminen yhteistyöhankkeilla**
- **Jatkuva oppiminen ja työelämäyhteistyö**
- **Osatyökykyiset ja ikääntyvät työelämään**

TL 4 Koulutus, ammattitaito ja elinikäinen oppiminen

TL4 ET 9.1 Siirtymävaiheita ja koulutuksellista tasa-arvoa tukevien palveluiden parantaminen

Rahoitettavissa hankkeissa toteutetaan mm. alla mainittuja toimenpiteitä:

- Kehitetään ja vahvistetaan **koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymistä** tukevia menetelmiä ja palveluja.
- Tuetaan joustavia ja **yksilöllisiä opinto- ja tutkintopolkuja**.
- Lisätään **koulutuksen ja työelämän vuorovaikutusta** mm. oppisopimuskoulutuksella, yrittäjyyskasvatuksella, työelämäläheisillä koulutuksilla, työpajatoiminnalla ja opiskelijoiden työelämävalmiuksia parantamalla.
- Kehitetään **erityisryhmien** (ml. maahanmuuttajat, romanit, vammaiset henkilöt, osatyökykyiset ja erilaiset oppijat) perustaitoja, koulutusvaihtoehtoja ja koulutuksessa aliedustettujen ryhmien koulutukseen osallistumista.
- Kokeillaan **uudenlaisia koulutuspilotteja**, joissa hyödynnetään **sosiaalisia ja teknologisia innovaatioita sekä digitalisoitumiskehitystä**.
- Kehitetään nuorisolain mukaista **moniammatillista ja monialaista yhteistyötä**, jotta turvataan nuorten koulutukseen sijoittumista sekä työelämään siirtymistä.
- Kehitetään **räätälöityjä aikuiskoulutuspalveluja**.

TL4 ET 9.2 Kasvu- ja rakennemuutosalojen koulutuksen tarjonnan ja laadun parantaminen

Rahoitettavissa hankkeissa toteutetaan mm. alla mainittuja toimenpiteitä:

- Tuetaan **älykkääseen erikoistumiseen** liittyviä osaamistarpeita ja parannetaan innovaatio-valmiuksia .
- Tuetaan **tutkimus- ja kehittämistoiminnan integroitumista koulutukseen**.
- Kehitetään aikuiskoulutuksen **ennakointimenetelmiä ja parannetaan koulutustarjonnan osuvuutta** kasvu- ja rakennemuutosalojen tarpeet huomioon ottaen.
- **Tuetaan uuden ammatin hankkimista** työpaikkoja tarjoavilta aloilta (sukupuolinäkökulma huomioon ottaen).
- Tuetaan työssä olevien miesten ja naisten **osaamisen ja ammattitaidon parantamista** huomioon ottaen tulevaisuuden työelämän tarpeet.
- Tuetaan **kasvualojen koulutuksen yhteisiä kehittämistoimia, monialaisia osaamisverkostoja sekä tuote- ja palvelukehittämistoimintaa**.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL4:n KOHDERYHMÄ JA INDIKAATTORIT

- **Kohderyhmät molemmissa erityistavoitteessa:** opiskelijat, työntekijät (ml. yrittäjät), työttömät ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat naiset ja miehet, erilaiset koulutusorganisaatiot, opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjaus- ja koulutuspalveluiden asiantuntijat, hankkeiden toimintaan liittyvät työnantajat.
- **Hankkeiden vaikuttavuutta ja tuloksia mittaavat keskeiset indikaattorit:**

Tuotosindikaattorit (suoritusvaraus):

- 1) Henkilöt, joilla on alemman tai ylemmän perusasteen koulutus
- 2) Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat (sis. opettajat)

Tulosindikaattorit:

- 1) Alle 25-vuotiaat osallistujat, jotka ovat koulutuksessa jättäessään toimen
- 2) Osallistujille osuvampi koulutus työelämän vaatimuksiin

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL 4:sen tilanne tällä hetkellä Lapissa

- Rahoitettu 70 pelkästään Lappiin kohdistunutta hanketta sekä 11 ylimaakunnallista hanketta, yhteensä 81 hanketta. Valmistelussa kymmenkunta hanketta.
- Vuosittainen kehys on reilu 3 milj. suuruinen, yhteensä siis koko ohjelmakaudella 2014-2020 n. 22 milj. Tällä hetkellä noin 81 % koko ohjelmakauden rahoista on varattu.
- Rahoitetuissa hankkeissa on korostunut ennakointi, yrittäjyyskasvatus, digitalisaatio eri muodoissaan, TNO- palvelut ja yksilölliset koulutuspolut (ml. maahanmuuttajakoulutukset), ammatillisen koulutuksen reformiin liittyvä kehittämistoiminta, elinkeinolähtöinen koulutuksen kehittäminen jne.
- Kaivataan älykkääseen erikoistumiseen kohdistuvia hankkeita, jotka vahvistaisivat maakunnan elinvoimaisuutta. **Erityisesti kaivataan uusia avauksia & ideoita!!!!**
- **Joitakin hyviä esimerkkejä uusista avauksista: urheiluliiketoimintakoulutus, koulutusvientiosaamisen kehittäminen, sosiaalityön ja hyvinvointioikeuden yhdistäminen, palvelumuotoilun maisteriohjelma, poropeda (=> teurastomon virtuaalioppimisympäristö), eAmis, jne.**

TL5 TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta

ET 10.1 Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

Haasteita:

- Eriarvoistuminen ja huono-osaisuuden kasautuminen
- Osatyökykyisten ja muiden syrjäytymisvaarassa olevien osallisuuden lisääminen
- Lisääntyvät mielenterveysongelmat ja yksinäisyys

TL 5 tämän haun teemat erityisesti:

- **Osatyökykyiset ja ikääntyvät työelämään**
- **Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen**

TL 5 Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta

ET 10.1 Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

Pääsääntöisesti tuettava toiminta:

- Osallisuutta vahvistavien kokonaisvaltaisten palvelujen kehittäminen erityisesti työelämävalmiuksien näkökulmasta
- Monialaisen ja -ammattillisen yhteistyön ja osaamisen vahvistaminen
- Asukaslähtöiset toimintatavat ja palvelut osallisuuden tukemisessa
- Nuorten, ikääntyvien ja osatyökykyisten syrjäytymistä ehkäisevät toimenpiteet ja siihen liittyvien palvelujen kehittäminen

Kohderyhmät: työttömät ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat, erityisesti nuoret, maahanmuuttaja-taustaiset, romanit, vammaiset, vajaakuntoiset, pitkäaikaissairaat ja ikääntyvät, työllisyys- sosiaali, terveys- ja kuntoutuspalvelujen tarjoajat, toiminnassa mukana olevat työnantajat

TL5 ET 10.1 Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

Hankkeiden vaikuttavuutta ja tuloksia kuvaavat indikaattorit:

Tulosindikaattori: hankkeisiin osallistuneiden parantunut työ- ja toimintakyky

- Lopetuslomakkeet!!

Tuotosindikaattori: osallistuneet työelämän ulkopuolella olevat, jotka eivät ole koulutuksessa

Tuotosindikaattori: osallistuneet pitkäaikaistyöttömät

Tuotosindikaattori: työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen toteuttamat hankkeet

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

TL 5:sen tilanne tällä hetkellä Lapissa

- Rahoitettu 29 pelkästään Lappiin kohdistunutta hanketta sekä 5 ylimaakunnallista hanketta, yhteensä 34 hanketta. Valmistelussa 5 hanketta.
- Vuosittainen kehys on reilu 2 milj. suuruinen, yhteensä siis koko ohjelmakaudella 2014-2020 n. 14 milj. Tällä hetkellä noin 66 % koko ohjelmakauden rahoista on varattu => **rahaa hyvin vielä käytössä**
- Rahoitetuissa hankkeissa on korostunut nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen, sosiaalinen kuntouttaminen ja osallisuuden lisääminen.
- Muita teemoja on ollut green care- hankkeet sekä vajaakuntoisten työ- ja toimintakykyä lisäävät hankkeet sekä maahanmuuttajien kotoutumista edistävät ja osallisuutta lisäävät hankkeet.
- Kaivataan matalan kynnyksen työllistämistä edistäviä hankkeita
- **Erityisesti kaivataan uusia avauksia & ideoita!!!!**
- **Joitakin hyviä esimerkkejä uusista avauksista: sosiaalitalouden esiselvitys, matalankynnyksen starttipajat erityisen vaikeassa asemassa oleville nuorille, matalan kynnyksen palvelut kaikkein heikoimmassa asemassa oleville, rinnallakulkijuus, etsivä työ ja jalkautuvat palvelut**

Haun ja hankkeiden yhteinen teema - ja horisontaaliset periaatteet

- Horisontaaliset periaatteet kaikille hankkeille yhteisiä
 - Sukupuolten tasa-arvo
 - Kestävä kehitys
- **Tässä on EAKR-osuuden varalinkki, jos chatissa annettu suora skype-linkki ei toimi:**
-
- <https://tinyurl.com/hakuinfo>